

Institutionen för Handel och Företagande

TENTAMEN

Kurs: Kalkylering och Budgetering

Delmoment: Salstentamen I

Kurskod: FÖ149G

Högskolepoäng för tentamen: 3 hp

Datum: 240426

Skrivtid: 08.30-11.30

Ansvarig lärare: Fredrik Lundell

Hjälpmedel/bilagor: Miniräknare (HIS)

- Anvisningar:**
- ☒ Ta nytt blad för varje ny fråga
 - ☒ Skriv endast på en sida av papperet.
 - ☒ Skriv namn och personnummer på samtliga inlämnade blad.
 - ☒ Numrera lösbladen löpande.
 - ☒ Använd inte röd penna.
 - ☒ Markera med kryss på omslaget vilka uppgifter som är lösta.

Övrigt: Visa på ett tydligt sätt alla relevanta beräkningar i det som lämnas in.

Betygsgränser:

Väl Godkänd:	$\geq 75\%$ av totala poängsumman
Godkänd:	$\geq 50\%$ av totala poängsumman
Underkänd:	$< 50\%$ av totala poängsumman

Lycka till!

Antal sidor totalt: 4

Uppgift 1 (3 poäng)

Förklara på ett kortfattat och enkelt sätt vad ekonomistyrning är och dess syfte inom en organisation.

Uppgift 2 (3 poäng)

Vad utmärker Mångdimensionell Ekonomistyrning? Diskutera åtminstone två utmärkande drag.

Uppgift 3 (6 poäng)

Nedan återges resultat- och balansräkning för ett tillverkande företag för 2023. Din uppgift är att:

- Analysera företagets lönsamhet genom att utgå ifrån hävstångsformeln. Baserat på dina uträkningar, hur ser du på företagets lönsamhet? Diskutera kortfattat det mest centrala.
- Hur ser du på företagets betalningsförmåga på kort respektive lång sikt? Bör företagsledningen vidta några åtgärder baserat på ditt svar? I så fall, vad?

Balansräkning 31/12 2023			
Kassa	50 000	Eget kapital	900 000
Bank	225 000	Kortfristiga skulder	500 000
Lager	500 000	Banklån	7 000 000
Maskiner	2 450 000		
Byggnad	5 175 000		
Totala tillgångar		Skulder & Eget kapital	8 400 000
	8 400 000		

Resultaträkning 31/12 2023

Nettoomsättning	50 000 000
Kostnad sålda varor	-8500 000
Bruttoresultat	41 500 000
Rörelsens kostnader	
Personalkostnader	-27 500 000
Förbrukningsmaterial	-5000 000
Administrationskostnader	-8000 000
Avskrivningar	-600 000
Rörelseresultat	400 000
Finansiella poster	
Ränteintäkter	9 000
Räntekostnader	-99 000
Resultat efter finansnetto	310 000

Uppgift 4 (4 poäng)

- a.) Vad är det som utmärker iterativ metod i samband med budgetering? Utgå ifrån ett eget exempel för att illustrera.
- b.) Vilka för- och nackdelar har iterativ metod?

Uppgift 5 (4 poäng)

Ange om hur (+/-) och med vilket belopp förväntade händelserna under budgetåret nedan påverkar budgeterat resultat och utgående likvida medel (om ingen påverkan markera med "0"):

Händelse	Budgeterat resultat	Utgående likvida medel
Inköp av råmaterial 75 000 kr, kontant. Vid årets slut har värdet på lagret av råmaterial ökat med 12 000 kr.		
Inköp av inventarier, 100 000 kr. Ekonomisk livslängd 4 år.		
Kreditförsäljning av varor, 140 000 kr. Betalning erhålls i januari nästa år.		
Leverantörsskulder ökar med 75 000 kr		

Bilaga

Räntabilitet på totalt kapital

$$\frac{(\text{Rörelseresultat} + \text{finansiella intäkter})}{\text{Totalt kapital}}$$

Räntabilitet på sysselsatt kapital

$$\frac{(\text{Rörelseresultat} + \text{finansiella intäkter})}{\text{Sysselsatt kapital}}$$

Räntabilitet på eget kapital

$$\frac{\text{Resultat efter finansiella poster}}{\text{Eget kapital}}$$

Räntabilitet på justerat eget kapital

$$\frac{\text{Resultat efter finansiella poster} * (1 - \text{skatt})}{\text{Justerat eget kapital}}$$

Genomsnittlig skuldränta

$$\frac{\text{Räntekostnader}}{\text{skulder}}$$

Skuldsättninggrad

$$\frac{\text{Skulder}}{\text{Eget kapital}}$$

Hävstångsformeln

$$RE = RT + (RT - RS) \times \frac{S}{E}$$

Soliditet

$$\frac{\text{Eget kapital}}{\text{Totala tillgångar}}$$

Räntetäckningsgrad

$$\frac{(\text{Rörelseresultat} + \text{finansiella intäkter})}{\text{Räntekostnader}}$$

Kassalikviditet

$$\frac{(\text{Omsättningstillgångar} - \text{varulager})}{\text{Kortfristiga skulder}}$$

Balanslikviditet

$$\frac{\text{Omsättningstillgångar}}{\text{Kortfristiga skulder}}$$

Bruttomarginal

$$\frac{\text{Bruttoresultat}}{\text{Omsättning}}$$

Rörelsemarginal

$$\frac{\text{Rörelseresultat}}{\text{Omsättning}}$$

Vinstmarginal

$$\frac{(\text{Rörelseresultat} + \text{finansiella intäkter})}{\text{Omsättning}}$$

Kapitalets omsättningshastighet

$$\frac{\text{Omsättning}}{\text{Totalt kapital}}$$